

KÚRIA

Bhar.I.1552/2012/5. szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év február hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt I. rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben az I. rendű vádlott védője által bejelentett másodfellebbezést elbírálv a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.7/2012/4. számú ítéletét az I. rendű vádlottra vonatkozó részében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. szeptember 22. napján kelt KB.I.49/2008/23. számú ítéletében az I. r. vádlottat az ellene a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntette miatt emelt vád alól felmentette. Emellett rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére - elítélése érdekében - fellebbezést jelentett be.

A fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2012. szeptember 19. napján kelt 6.Kbf.7/2011/4. számú ítéletével az első fokú határozatot felülbírált és azt megváltoztatva az I. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 348. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétségében megállapította, és vele szemben megrovást alkalmazott.

A vádlott védője a másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott

felmentése érdekében fellebbezést jelentett be.

A fellebbezést a Legfőbb Ügyészség alaptalannak találta, és arra tett indítványt, hogy a Kúria az I. rendű vádlott cselekményét minősítse a Btk. 348. § (1) és (2) bekezdése szerinti szolgálatban kötelességszegés büntettének, egyebekben azonban a másodfokú ítéletet hagyja helyben (BF.2899/2012.).

A Kúria, mint harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül, és ennek során megállapította, hogy az eljárási törvény rendelkezéseit mind az első, mind a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta.

A másodfokú bíróság határozatát az első fokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, miután azt hiánytalannak és megalapozottnak találta. Az ítéleti tényállásból azonban mellőzte a 4. oldal harmadik bekezdésében rögzített azon megállapítást, hogy a vádlott gondatlan magatartásával megszegte a szolgálati utasítás ítéletben tételesen idézett rendelkezéseit, mert álláspontja szerint ez a jogi indokolás és nem a tényállás része.

Ezzel azonban mind az első, mind a másodfokú ítélet kis részben megalapozatlanná vált.

Miután a törvényi tényállás keretszabály, az azt megtöltő szabályok nélkül nem lehet megállapítani, hogy milyen rendelkezéseket kellett volna a vádlottnak betartania, így azt sem, hogy magatartása a törvényi tényállás megvalósítására alkalmas volt-e. Emellett - szemben az ítélőtábla álláspontjával - az idézett bekezdésben rögzített, a szolgálati utasítás részét képező rendelkezéseken túl tényként kell megállapítani azt is, hogy az I. rendű vádlott magatartásával megszegte-e ezeket a szabályokat, és ennek következménye volt-e, hogy nem tudta megakadályozni a deportált személy jogtalan áthaladását.

E tények nélkül a tényállás hiányos, a Be. 351. § (2) bekezdésének b) és c) pontjára, valamint a 388. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kúria az ítélőtábla által mellőzött tényeket a tényállás részének tekinti.

Emellett - miután a következetes ítélkezési gyakorlatra figyelemmel az ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban, hanem az indokolás más részében rögzített tények is a tényállás részét képezik - ugyancsak a tényállás részének tekinti az első

fokú bíróság által a bizonyítékok mérlegelése során rögzített azon tényt is, amely szerint a II. rendű terhelt az 1. számú útlevélkezelői fülkéből csak részlegesen láthatott rá a deportált személy tartózkodási helyére, és az utasforgalom megindulásakor az utasoktól a deportált személy teljes takarásban lehetett (első fokú ítélet 8. oldal ötödik bekezdése).

Ezen kiegészítésekkel az egyébként a bizonyítékok indokolt mérlegelésével megállapított tényállás immár hiánytalan, összhangban áll az iratok tartalmával és téves ténybeli következtetést sem tartalmaz; ezért azt a Kúria megalapozottnak találta és a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban irányadónak tekintette.

Az államhatár megfelelő őrizete, az országba belépő személyek ellenőrzése valóban kiemelt jelentőségű. Az I. rendű vádlott őrizetére bízott személy annak ellenére, hogy az I. rendű vádlott az ügy II. rendű terheltjét a deportált személy figyelemmel kísérésére kérte, ha csak igen rövid időre is, de ellenőrzés nélkül maradt, miután a II. rendű terhelt elől részben - illetve nagyobb utasmozgás esetén teljes egészében - takarásban volt. Ezért a szabályszegése magában hordozta a szolgálatra jelentős hátrány veszélyét. Ráadásul nem csak a veszély bekövetkezésének a lehetősége állt fenn, mivel a deportált személy a helyzetet kihasználva ellenőrzés nélkül be is lépett az országba.

Miután az I. rendű vádlott kötelességszegése így a szolgálatra jelentős hátrányt okozott, helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét a szolgálatban kötelességszegés bűncselekményében.

A Legfőbb Ügyészség álláspontjával szemben azonban a vádlott cselekménye nem a Btk. 348. §-ának (2) bekezdése szerint minősül.

A Btk. - az ügyészi indítványban felhívott - 15. §-ának azon rendelkezése, amely szerint az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények a gondatlanság mellett is alkalmazandók, ha az eredmény tekintetében az elkövetőt legalább a gondatlanság terheli, a jelen esetben nem irányadóak.

A szolgálatban kötelességszegésnek a Btk. 348. § (2) bekezdés I. fordulata szerinti alakzata a (4) bekezdés I. tétele szerint gondatlan elkövetés mellett is bűncselekmény; e rendelkezésnek megfelelően vétség miatt felel az elkövető, ha a szolgálatra jelentős hátrányra a szándéka nem terjedt ki, e tekintetben csupán gondatlanság terheli.

Miután - ahogy azt a másodfokon eljáró bíróság is kifejtette - a vádlott szándéka a hátrányra nem terjedt ki, cselekménye az ítéltábla határozatának megfelelően a Btk. 348. § (2) bekezdés I. fordulatra figyelemmel a (4) bekezdés I. tétele szerint minősül.

(Ezzel azonos módon foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság a Bfv.I.938/2011. számú ügyben is, határozata a Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteményében 2011/ 2386. szám alatt lett közzétéve.)

Utal azonban a Kúria arra, hogy a vádlott terhére - az ítéltábla által kifejtettekkel szemben - csak a gondatlanság enyhébb alakzata róható.

Az irányadó tényállásból az a következtetés, hogy a vádlott előre látta magatartása következményeit, nem vonható le; ennek ellentmond az a tény, hogy a deportált személy figyelemmel kísérésére kérte kollégáját, az ügy II. rendű terheltjét.

Amennyiben azonban kellő körültekintéssel járt volna el, felismerte volna, hogy a II. rendű terhelt pozíciója nem tette lehetővé a deportált személy megfelelő ellenőrzését. Miután azonban elmulasztotta a tőle elvárható körültekintést, és így a deportált személy megfelelő őrizetéről nem gondoskodott, a gondatlanság enyhébb fokát - a Btk. 14. §-ának II. fordulója szerinti negligenciát - tanúsítva megszegte szolgálati kötelességét.

Helytállóak a másodfokú bíróság azon indokai is, amely szerint a vádlottal szemben az időmúlásra és az elkövetés körülményeire tekintettel indokolatlan a legenyhébb büntetés kiszabása, illetve más intézkedés alkalmazása, és a megrovás alkalmazásának indokoltságát a gondatlanságnak a vádlott terhére róható enyhébb alakzata még meg is erősíti.

Ezért a Kúria a másodfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést alaptalannak találta, és a megtámadott határozatot - a Be. 393. § (2) bekezdése szerinti nyilvános ülésen eljárva - a Be. 397. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. február 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.7/2012/4. számú ítélete a Kúria Bhar.I.1552/2012/5. számú végzése folytán 2013. február 5. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelével:

AIné írnok